

תפ"ח 9741/11/14 - מדינת ישראל נגד יצחק כהן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
תפ"ח 9741-11-14 מדינת ישראל נ' כהן(עציר)
לפני כב' השופטת שרה דותן - אב"ד
כב' השופט מרדכי לוי
כב' השופט ירון לוי
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
יצחק כהן (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שירי רום

ב"כ הנאשם עו"ד אורי קינן - הנאשם הובא ע"י שב"ס

גזר דין

כבוד השופט ירון לוי

תמצית הכרעת הדין

1. ביום 16.10.14 רצח הנאשם, יליד 1936 - הסובל מהפרעה דלזיונלית - את שכנו, דורון יודלביץ ז"ל (להלן: "המנוח"), באמצעות דקירות סכין רבות בגופו, כנקמה על כך, שלסברתו, נהג המנוח "לשרוט" את רכבו, למרות שמעולם לא ראה אותו עושה כן.

לצורך מימוש תכניתו, הצטייד הנאשם בסכין מטבח, הטמינה תחת חגורת מכנסיו, וארב למנוח, מחוץ למעלית, בלובי בית הדירות שבו התגוררו השניים בהרצליה.

לאחר שהמנוח התמוטט, הותירו הנאשם שכוב על הארץ, מתבוסס בדמו, ושב לדירתו.

הנאשם שיבש הליכי משפט והשמיד ראיות בכך ששטף את הסכין, שהייתה מגואלת בדם המנוח, וכיבס את החולצה והגופייה שלבש בזמן הרצח.

2. נסיבותיו המלאות של האירוע פורטו בהרחבה בהכרעת הדין, במסגרתה הורשע הנאשם, לאחר שמיעת

ראיות, בעבירות של רצח, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק, והשמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק.

עונש המאסר

3. העונש המתחייב מהרשעת הנאשם בעבירת רצח הוא מאסר עולם.

בהכרעת הדין, נדחתה עתירתו החילונית של הנאשם להטלת ענישה מופחתת, מכוח סעיף 300 לחוק. אמנם בעניינו של הנאשם הוכח קיומה של הפרעה נפשית, אך נקבע שלא הוכחו, במאזן ההסתברויות, היסודות הנדרשים להטלת ענישה מופחתת, ובעיקר, לא הוכח שחלה פגיעה כלשהי ביכולת הנאשם להבין את מעשיו ולשלוט בהם. הטעמים למסקנה זו פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ואין צורך לחזור עליהם.

4. בהכרעת הדין נקבע שאף אילו הוכחו כנדרש יסודות סעיף 300 לחוק, הרי שבמכלול נסיבות העניין, תחושת הצדק אינה מתיישבת עם הפחתת עונשו של הנאשם, ובעיקר, לאור הקלות הבלתי נסבלת של סיבת הרצח - סברת הנאשם כי המנוח נוהג לשרוט את רכבו; הימנעות הנאשם מהבעת חרטה על הרצח; עמדתו המקוממת של הנאשם, שהטיל את האחריות לרצח על המנוח; נסיבות ביצוע הרצח, בדקירות סכין כמעט בכל חלקי גופו של המנוח: בליבו, בחזהו, בבטנו, בפניו, בראשו, בזרועו ובכף ידו; ואדישות הנאשם לסבל הרב שגרם במעשיו.

5. לאור כל האמור, וכמתבקש מהרשעתו בעבירת רצח, יש לגזור על הנאשם את העונש המתחייב - מאסר עולם.

ראיות לעונש

6. מטעם המאשימה הוגשה הצהרת נפגעת העבירה ד', בתו היחידה של המנוח, שהוקראה על ידה באולם בית המשפט (בימ"ש/6).

מטעם ההגנה הוגשו תעודות רפואיות, לפיהן סובל הנאשם מסרטן ריאות (בימ"ש/7-בימ"ש/8).

בדברו האחרון אמר הנאשם: "אני רציתי להגיד דבר אחד - אני בן אדם, מאז שגרתי בבית הזה, היה (המנוח - י.ל.) שונא אותי ועושה לי צרות".

המחלוקת - רכיב הפיצוי:

7. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת סביב רכיב הפיצויים למשפחת המנוח.

ב"כ המאשימה עתרה לחיוב הנאשם לשלם פיצוי מירבי, בסך 258,000 ₪, לבתו של המנוח. זאת, לאור

הפגיעה החמורה בקדושת החיים, ובהתחשב בנזקים שנגרמו לבת המנוח כתוצאה מהרצח.

8. ב"כ הנאשם עתר לחיוב הנאשם לשלם פיצוי בסך שיפחת מהסכום המירבי הקבוע בחוק. זאת, בהתחשב בהפרעה הדלזיונלית ממנה סובל הנאשם, הגם שאינה מגיעה לרף הענישה המופחתת כפי שנקבע בהכרעת הדין, לאור עברו הנקי, ומצבו הבריאותי.

דין

9. מטרת הפיצוי הקבוע בסעיף 77 לחוק היא פיצוי אדם ש"ניזוק על ידי העבירה", בגין "הנזק או הסבל שנגרם לו".

המדובר בפיצוי אזרחי במהותו "אשר נועד לשפות את הנפגע על הנזק והסבל שנגרמו לו... מטרתו המרכזית ... היא לסייע לניזוקים ממעשה העבירה, ולאפשר להם לקבל פיצויים ולוא ראשוניים מבלי להידרש לפרוצדורה האזרחית הרגילה" (ע"פ 1076/15 טווק נ' מדינת ישראל (07.06.2016), פסקה י"ב).

הלכה היא כי מעבר למאפיין האזרחי הדומיננטי, לסמכות הפיצוי תכליות נוספות ובהן מתן סעד מידי לנפגע, מבלי להמתין לסיום ההליכים האזרחיים, הכרה חברתית בסבלו של הנפגע ושיתופו במידה מסויימת בהליך הפלילי (רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(2) 802).

פיצוי הניזוק מעבירה מביא לידי ביטוי את ההכרה בזכויותיהם של נפגעי עבירה, על אחת כמה וכמה בעבירות קשות וחמורות כמו עבירת המתה: " (לאחרונה - י.ל.) החל בית המשפט לעודד את השימוש בהוראת החוק האמורה לאור העלייה שחלה במעמדם של נפגעי עבירה ומתוך הכרה בזכותם לקבלת פיצוי על הנזקים השונים - הרכושיים, הגופניים והנפשיים - שנגרמו להם ... דברים אלו ודאי נכונים ככל שמדובר בעבירה החמורה מכל של נטילת חיי אדם" (ע"פ 7033/04 יאיר נ' מדינת ישראל (11.9.06), פסקה 18).

10. נזקיה של ד', בתו היחידה של המנוח, פורטו בהרחבה בהצהרת נפגעת העבירה שהוקראה על ידה בדיון הטיעונים לעונש (בימ"ש/6).

ד' ביקשה להנכיח את המנוח, אביה, באולם בית המשפט. היא סיפרה על שירותו כחייל קרבי, על מומחיותו בתחום החשמל, על נדיבותו כלפי הזולת, ועל אהבתו לבעלי חיים. לדבריה, המנוח היה אב מסור ואוהב, תכונה שבאה לביטוי במיוחד לאחר פטירת אמה ממחלה, בהיותה בת 8 שנים.

ד' תיארה את הטראומה הקשה שהיווה עבורה רצח אביה, ואת השוק הנורא שחוותה עקב אובדנו הפתאומי. רצח האב פער בחייה תחושת בדידות ותלישות - משנותרה בודדה בעולם - ללא אב, אם או משפחה קרובה. לדבריה, מדובר בתחושה קשה המלווה אותה בכל אשר תלך.

יום הרצח, שהתרחש ביום הולדתה ה-24, הפך את המועד השמח לתזכורת תמידית לרצח האלים של אביה.

על מנת להתמודד עם הקושי הנפשי הרב, מטופלת ד' אצל פסיכולוגית המתמחה במשפחות נרצחים, והיא נזקקת לטיפול ממושך, בתדירות גבוהה.

ד' תיארה אף את הקשיים הכלכליים עמם היא נאלצת להתמודד בעקבות הרצח. בהם, חובות וחשבונות שהותיר אחריו המנוח, וכן פיטוריה מעבודתה בתקופת האבל, עקב קשייה להמשיך ולתפקד בעבודתה, באופן שקטע את התקדמותה בעבודה.

11. עת נשאה ד' דבריה באולם בית המשפט, לא ניתן היה להתעלם מהכאב הרב שבו היא מצויה, ומעוצמת סערת הרגשות שהסתתרה מאחורי דבריה השקולים והרהוטים.

הנאשם האזין לדברים אלה בפנים חתומות. לאחר שמיעתם, בדברו האחרון, שב הנאשם על עמדתו המקוממת המטילה את האחריות לרצח על המנוח.

12. חומרת העבירה שבה הורשע הנאשם - עבירת הרצח - ונסיבות ביצוע העבירה, כפי שפורטו בהרחבה בהכרעת הדין, לצד הנזקים הקשים שנגרמו לבתו היחידה של המנוח, מצדיקים בעיני את חיוב הנאשם בפיצוי המירבי הקבוע בחוק.

סיכום

13. לאור כל האמור, אמליץ לחבריי לגזור על הנאשם, לצד מאסר עולם, פיצויים בסך 258,000 ש"ח, לבת המנוח, ד'.

ירון לוי, שופט

כב' השופטת שרה דותן - אב"ד:

אני מסכימה.

**שרה דותן, שופטת
אב"ד**

כב' השופט מרדכי לוי:

אני מסכים.

מרדכי לוי, שופט

סוף דבר:

14. לאור כל האמור, אנו גוזרים, פה-אחד, על הנאשם מאסר עולם החל מיום מעצרו 16.10.14.

כמו כן, אנו מחייבים את הנאשם בתשלום פיצויים בסך 258,000 ₪, לבת המנוח, ד'. הפיצוי ישולם בתוך 90 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ה' שבט תשע"ז, 01 פברואר 2017, במעמד הצדדים.

ירון לוי, שופט

מרדכי לוי, שופט

שרה דותן, שופטת
אב"ד